

Maija Santikko

Turun yliopisto

Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos

maija.santikko@utu.fi

040-5355 280

Etsi kuvasta kulttuuriperintö, VI Kansatieteen päivät 19.–20.3.2010, Turku

Lahjojen antaminen kulttuuriperintöprosessina

Teen Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksella kulttuuriperinnön tutkimuksen oppiaineeseen väitöskirjaa, jonka aiheena on lahjat sosiaalisessa kanssakäymisessä. Tutkin lahjanantamisprosessia eli mitä tapahtuu, kun lahjoja annetaan ja vastaanotetaan. Tarkastelen, miten lahjojen antaminen on muuttunut ajan kuluessa, millaisia viestejä lahjojen välityksellä lähetetään lahjojen saajille ja muille ihmisille ja mitä lahjojen antaminen ja vastaanottaminen kertovat sosiaalisesta kanssakäymisestä. Pääasiallisena tutkimusaineistona minulla on SKS:n kanssa yhteistyönä tekemäni Lahjat-nimisen tutkimuskyselyn vastaukset vuosilta 2007–2008. Kyselyyn vastasi 52 henkilöä. Kyselyvastaukset ovat vapaamuotoisia teemakirjoituksia tekemieni kysymysten pohjalta.

Esityksessäni havainnollistan yhden, vuonna 1927 syntyneen kyselyyn vastanneen naisen, vastauksen pohjalta lahjanantamisprosessia ja sen muuttumista yhteiskunnan muuttumisen mukana. Esittelen, millaisia lahjoja vastaajani on antanut ja saanut. Tarkastelen myös sitä, miten viime vuosisadan alkupuolella annetut käytännölliset ja tarpeeseen annetut lahjat ovat yhä enenevässä määrin muuttuneet henkilökohtaisemmiksi ja persoonallisemmiksi nk. ylellisyyslahjoiksi varallisuuden lisääntymisen myötä. Jotkut lahjat, kuten kirjat, ovat säilyneet yhtä suosittuina lahjojina ajan kulumisesta huolimatta. Toiset lahjat taas kulkevat perintönä sukupolvelta toiselle.